

PLÁNY KRIZOVÉ PŘIPRAVENSTI SUBJEKTŮ PLNÍCÍ ÚKOLY Z KRIZOVÉHO PLÁNU KRAJE

Libor Líbal *)

ABSTRAKT

Základným dokumentom na prípravu a riešenie krízových situácií je krízový plán kraja, ktorý popisuje všetky vytipované krízové situácie. Pre potreby riešenia jednotlivých úloh vyplývajúcich z krízového plánu kraja je potrebné využiť aj iné subjekty než integrovaný záchranný systém. Výber týchto subjektov musí byť vykonaný odborníkmi, ktorí sa podieľajú na spracovaní riešení jednotlivých krízových situácií. Východiskovým dokumentom sú typové plány, ktoré sú spracované garantmi (príslušného ministerstva). V prípade určenia subjektu, ako dôležitého prvku pri riešení krízových situácií je potrebné vypracovať plán krízovej pripravenosti pre potrebu zvládania krízových situácií.

Kľúčové slová:

Krízový plán, krízové situácie, plán krízovej pripravenosti.

ABSTRACT

The basic document for the preparation and the solving of crisis situations is the Crisis Plan, which describes all of predicted emergencies. It also should be used other establishment than the Integrated Rescue System for the purpose of the tasks arising from the Crisis Plan of the concrete region. The selection of the establishment should be carried out by some experts who are involved in the processing of the solution to several crisis situations. Concrete Type Plans are default documents which are processed by supervisors (of the responsible Ministry). Identify the responsible establishment is an important item of the solution to crisis situations. At the same time it have to be made the plan of the crisis preparedness for requirement of the crisis management.

Key words:

Crisis plan crisis situations, crisis preparedness plan.

*) 1) Libor Líbal, Ing. ,2) Lenka Brehovská, Ing., Emy Destinové 46, České Budějovice, tel:+420777179645, liborlibal@seznam.cz

1 ÚVOD

Současná doba přináší velkou řadu situací, které vybočují z normálního stavu. Tímto vybočením dochází k ohrožení obyvatelstva a vzniku rizik při kterých je třeba provést přípravu pro jejich řešení. V případě rozsáhlých mimořádných událostí vyvstává nutnost přípravy větší území a vzniká potřeba vypracovávat písemné odklady pro řešení rozsáhlých mimořádných událostí tzv. krizové plány krajů. Řešení mimořádných událostí velkého rozsahu je ukotveno v legislativě, zákonem o krizovém řízení. [1]

Krizový plán kraje představuje souhrnný dokument opatření k provádění záchranných a likvidačních prací na území kraje. Pro jeho požití musí být vyhlášen krizový stav a nasazeny síly a prostředky nad rámec integrovaného záchranného systému. Krizový plán kraje je základním dokumentem kraje pro řešení krizových situací v případě živelných pohrom, antropogenních havárií nebo jiných nebezpečí, která ohrožují životy a zdraví obyvatel.

V této souvislosti je třeba zdůraznit, že činnost orgánů krajů a obcí (tj. orgánů samosprávy) podle krizového zákona je přenesenou působností ve státní správě. Určené subjekty tedy úkoly stanovené krizovým zákonem vykonávají jako státní správu v přenesené působnosti ve smyslu příslušných předpisů. [1]

Jen zpracováním uvedeného plánu není možné zvládnout řešení krizových stavů a proto se zpracovávají plány krizové připravenosti. Tyto plány upravují přípravu příslušné právnické a podnikající fyzické osoby k řešení úkolů vyplývajících z krizových plánů. Obsahují souhrn plánovacích, metodických a informačních dokumentů, používaných při rozhodovací, řídicí a koordinační činnosti v krizové situaci. Plán krizové připravenosti není v zákoně věc nová, ale novelizací zákona se některé věci změnili. Jedná se o strukturu a obsah plánu, také o rozsah subjektů, které zpracovávají plán krizové připravenosti. [1]

2 ÚDAJE DO PLÁNU KRIZOVÉ PŘIPRAVENOSTI

Právnické a podnikající fyzické osoby mají v rámci krizového plánování povinnosti vychází ze zákona. Jedná se o povinnost podílet se při přípravě na krizové situace, vyzve-li je k tomu příslušný orgán krizového řízení. Pokud právnické a podnikající fyzické osoby zajišťují plnění opatření vyplývajících z krizového plánu kraje, jsou povinny realizovat v oblasti krizového řízení vlastní plánovací proces. Ten realizují formou zpracování plánu krizové připravenosti. [4]

V plánu krizové připravenosti je vymezen předmět podnikání právnické nebo podnikající fyzické osoby a úkolů a opatření, které byly důvodem zpracování plánu krizové připravenosti; charakterizuje organizaci krizového řízení a havarijní připravenosti; obsahuje výčet a analýzu krizových ohrožení, jejich možný dopad na činnost právnické nebo podnikající fyzické osoby, a zásady pro používání plánu krizové připravenosti. [2]

Náležitosti plánu krizové připravenosti jsou rozdělena do tří částí: základní části, operativní části a pomocné části. Toto rozdělení je dáno novelou krizového zákona.

Jednotlivé části zejména obsahují.

(1) Základní část

- vymezení předmětu činnosti právnické nebo podnikající fyzické osoby a úkolů a opatření, které byly důvodem zpracování plánu krizové připravenosti, (subjekt obdrží od zpracovatele krizového plánu),
- charakteristiku krizového řízení (jakým způsobem bude řešeno krizové řízení),
- přehled a hodnocení možných zdrojů rizik a analýzy ohrožení a jejich možný dopad na činnost právnické nebo podnikající fyzické osoby (musí subjekt vyhodnotit ve spolupráci s HZS ČR).

(2) Operativní část

- přehled opatření vyplývajících z krizového plánu příslušného orgánu krizového řízení a způsob zajištění jejich provedení,
- způsob zabezpečení akceschopnosti právnické nebo podnikající fyzické osoby pro zajištění provedení krizových opatření a ochrany činnosti právnické nebo podnikající fyzické osoby,
- postupy řešení krizových situací identifikovaných v analýze ohrožení,
- plán opatření hospodářské mobilizace u dodavatelů mobilizační dodávky,
- přehled spojení na příslušné orgány krizového řízení,
- přehled plánů zpracovávaných podle zvláštních právních předpisů využitelných při řešení krizových situací (požární, evakuační a havarijní plány).

(3) Pomocná část obsahuje

- přehled právních předpisů využitelných při přípravě na mimořádné události nebo krizové situace a jejich řešení,
- přehled uzavřených smluv k zajištění provedení opatření, které byly důvodem zpracování plánu krizové připravenosti,
- zásady manipulace s plánem krizové připravenosti,
- geografické podklady (mapy v listině a elektronické formě)
- další dokumenty související s připraveností na mimořádné události nebo krizové situace a jejich řešením. [3]

Důležitou součástí plánu krizové připravenosti je uvedení zda je subjekt dodavatelem mobilizační dodávky. [5]

3 ZPŮSOB ZPRACOVÁNÍ PLÁNU KRIZOVÉ PŘIPRAVENOSTI

Právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba při přípravě vlastního plánu krizové připravenosti projedná s příslušným orgánem krizového řízení, který zpracovává krizový plán, podrobnosti pro zpracování plánu, jedná se zejména o:

- zaměření a rozsah plánu krizové připravenosti zpracovávaného ve své působnosti,
 - podíl a rozsah spolupráce s dalšími subjekty na zpracování plánu krizové připravenosti a způsob jejího zajištění, (subjekty státní správy, samosprávy)
 - termíny pro průběžnou kontrolu prací, závěrečný termín zpracování plánu krizové připravenosti,
 - formu zpracování, předání a způsob manipulace s plánem krizové připravenosti.
- [3]

Zpracování plánu pro potřeby přehlednosti a jednoduché manipulace může být provedeno formou textového dokumentu, který v závěrečné úpravě bude uložen jako dokument Adobe Reader. Může být rozdělen do jednotlivých kapitol.

- 1.1. Základní část
- 1.2. Základní údaje zpracovatele
- 1.3. Vymezení předmětu činnosti zpracovatele
- 1.4. Přehled úkolů a opatření, které byly důvodem zpracování plánu krizové připravenosti
- 1.5. Vymezení územní působnosti zpracovatele
- 1.6. Organizační struktura zpracovatele
- 1.7. Organizační struktura zpracovatele při řešení krizových situací
- 1.8. Výčet a hodnocení možných krizových rizik a jejich předpokládaný dopad na činnost zpracovatele, s využitím výstupů z analýzy rizik poskytnutých zpracovatelem krizového plánu
2. Operativní část
- 2.2. Přehled opatření vyplývajících z krizového plánu a způsob zajištění jejich provedení
- 2.3. Způsob zabezpečení akceschopnosti právnické nebo podnikající fyzické osoby pro zajištění provedení krizových opatření a ochrany činnosti právnické nebo podnikající fyzické osoby
- 2.4. Postupy řešení krizových situací identifikovaných v analýze ohrožení
- 2.5. Plán opatření hospodářské mobilizace u dodavatelů mobilizační dodávky
- 2.6. Přehled spojení na příslušné orgány krizového řízení
- 2.7. Přehled plánů zpracovávaných podle zvláštních právních předpisů využitelných při řešení krizových situací
3. Pomocná část
- 3.1. Přehled právních předpisů využitelných při přípravě na mimořádné události nebo krizové situace a jejich řešení
- 3.2. Přehled uzavřených smluv k zajištění provedení opatření, které byly důvodem zpracování plánu krizové připravenosti
- 3.3. Zásady manipulace s plánem krizové připravenosti
- 3.4. Geografické podklady
- 3.5. Přehledná mapa části kraje včetně areálu zpracovatele v měřítku 1 : 190 000
- 3.6. Přehledná mapa areálu zpracovatele a nejbližšího okolí v měřítku 1 : 12 000
- 3.7. Ortofoto mapa areálu zpracovatele v měřítku 1 : 6 000
- 3.8. Další dokumenty související s připraveností na mimořádné události nebo krizové situace a jejich řešením

- 3.9. Vzory a formuláře dokumentace pro rozhodování a provádění řídicích opatření
- 3.10. Přílohy pro jednotlivé části PKP

4 ZKUŠENOSTI ZE ZPRACOVÁNÍ PLÁNŮ KRIZOVÉ PŘIPRAVENOSTI

Před zpracováním plánů krizové připravenosti byla provedena rozsáhlá příprava u orgánů krizového řízení týkající se zásadních otázek důležitých pro zpracování. Je subjekt vybraný pro plnění úkolů z krizového plánu dislokován na území kraje anebo se jedná o subjekt s republikovou působností. Mají uvedené subjekty pracoviště krizového řízení nebo alespoň pracovníka pověřeného pro zpracování potřebné agendy. Dále bylo nutné připravit základní formu dokumentu, z důvodu určité jednotnosti a snazší zpracovatelnosti pro subjekty. Připravit jakou formou bude probíhat zpracování a jak bude zpracovaný dokument předáván krajskému úřadu. Pro zvládnutí takto rozsáhlého úkolu je třeba připravit jednoduchá školení, kde pracovníci orgánů krizového řízení vysvětlí účel a systém zpracování plánu krizové připravenosti. Takto provedená činnost měla pozitivní dopad na zpracování plánů, protože se podařilo zpracovat podstatnou část plánů. Tyto kroky se osvědčili při zpracování plánů krizové připravenosti před novelizací krizového zákona.

5 ZÁVĚR

Příprava řešení krizových stavů je důležitá z důvodu prevence. Připravené plány krizové připravenosti napomáhají řešení a zvládnutí situace. Při zpracování plánů krizové připravenosti je potřebné úzce spolupracovat se zpracovateli plánů a to v přípravné fázi poskytnou potřebné údaje pro provedení hodnocení dopadů krizové situace na zpracovatele. V průběhu zpracování poskytovat pomoc pro správné zapracování údajů do navrženého plánu a taktéž technické zvládnutí dokumentace. V závěrečné fázi ze zpracovatelem projednat jednotlivé části aby konečný dokument mohl být předán krajskému úřadu. Uvedená činnost se jeví jako jednoduchá, ale jedná se o proces, který je řešen minimálně v průběhu jednoho roku. Zpracované plány nejsou konečné, je třeba sledovat vývoj prostředí a změny situací, které je třeba dále zapracovávat do uvedených plánů, aby byly aktuální a sloužily pro řešení krizových stavů.

LITERATÚRA

- [1] Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- [2] Krizové řízení při nevojenských krizových situacích. Modul C, Jarmil Valášek, František Kovářik a kolektiv autorů ISBN 978-80-86640-93-8

- [3] NAŘÍZENÍ VLÁDY č. 462 ze dne 22. listopadu 2000 k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon)
- [4] Základy krizového managementu Michail Šenovský, Vilém Adamec, ISBN 80-86634-44-2
- [5] Právní rámec krizového managementu Michail Šenovský, Vilém Adamec, ISBN 80-86634-55-8
- [6] Zákon č. 241 ze dne 29. června 2000 o hospodářských opatřeních pro krizové stavy

Článek recenzoval:
Ing. Michal Orinčák, PhD.